

Biuletyn Informacyjny 4(20)/2010

31 maja 2010 roku odbyło się 103. posiedzenie Rady Naukowej Centrum

W pierwszej części posiedzenia, Dyrektor Centrum, prof. Stanisław Słomkowski, poinformował Radę Naukową o przyznaniu prof. Andrzejowi Gałęskiemu nagrody im. Paula Flory'ego. Następnie przedstawił krótką informację o przebiegu w dniach 19-26 kwietnia X Festiwalu Nauki, Techniki i Sztuki, oraz o udziale w jego organizacji pracowników Centrum (Patrz Biuletyn 3(19)/2010).

Prof. Marian Mikołajczyk przedstawił protokół z prac Komisji ds. Przewodu Habilitacyjnego dr. Mieczysława Mazurka. Dr Mazurek przez wiele lat był zatrudniony w Centrum, a od kilkunastu lat jest pracownikiem znanej z innowacyjności korporacji 3M w USA, w której uzyskał najwyższe odznaczenie za osiągnięcia naukowe. Rada Naukowa po zapoznaniu się z opinią Komisji otworzyła przewód habilitacyjny dr. Mieczysława Mazurka. Na recenzentów rozprawy powołani zostali: prof. dr hab. Bogdan Marciniak z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu i prof. dr hab. Janusz Rosiak z Politechniki Łódzkiej.

W wyniku tajnego głosowania członkowie Rady zarekomendowali kandydaturę prof. Wojciecha Steca na członka Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów.

W imieniu Dyrekcji CBMiM PAN, prof. Marek Potrzebowski przedstawił Radzie propozycję zgłoszenia kandydatury prof. Andrzeja Dudy do nagrody Marii Skłodowskiej-Curie i mgr. Artura Różańskiego do nagrody Wydziału III PAN.

Rada Naukowa pozytywnie zaopiniowała projekt Dyrektora o utworzeniu w Centrum Samodzielnej Pracowni Modelowania Komputerowego i powołała doc. Marka Cypryka na p.o. Kierownika Pracowni.

Przewodniczący Rady Naukowej i Dyrektor Centrum wręczyli dyplom doktora habilitowanego nauk chemicznych dr. Grzegorzowi Łapienisowi oraz, po złożeniu przyrzeczenia, dyplom doktora nauk chemicznych dr. Błażewi Wiśniewskiemu (byłemu pracownikowi Centrum).

Gratulujemy Panom!

Prof. Przemysław Kubisa, przewodniczący Komisji ds. Przewodów Doktorskich, przedstawił wniosek o otwarcie dwóch przewodów doktorskich: mgr Kingi Jurczuk pt. *"Polimerowe nanokompozyty z wtrąceniami włóknistymi formowanymi podczas wytwarzania"* i mgr. Piotra Pospiecha pt. *"Badania układów katalitycznych na nośnikach polisiloksanowych"*.

Rada powołała również recenzentów prac doktorskich: mgr Magdaleny Ozgi, mgr Róży Pęcherzewskiej i mgr Anny Sroka-Bartnickiej.

W drugiej części posiedzenia odbyło się kolokwium habilitacyjne dr Anny Kowalewskiej, na którym obecni byli również recenzenci rozprawy: prof. Natalia Bożena Kolarz z Politechniki Wrocławskiej, prof. Józef Haponiuk z Politechniki Gdańskiej oraz prof. Bogdan Marciniak z Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu. Kolokwium zakończyło się nadaniem Pani Annie Kowalewskiej stopnia doktora habilitowanego nauk chemicznych.

Gratulujemy i życzymy dalszych sukcesów w pracy naukowej.

Magdalena Michalak

Ogólnopolskie Warsztaty Naukowe „Postęp w kontrolowanej polimeryzacji rodnikowej” - 2010

14 czerwca 2010 r. w CBMiM PAN odbyły się *X Ogólnopolskie Warsztaty Naukowe „Postęp w kontrolowanej polimeryzacji rodnikowej”*. Spotkanie zostało zorganizowane wspólnie przez CBMiM PAN oraz Sekcję Polimerów PTChem.

Wykładowcą był prof. dr hab. Krzysztof Matyjaszewski, zajmujący prestiżowe stanowisko „J. C. Warner Professor of Natural Sciences” w Carnegie Mellon University w Pittsburgu (USA). Profesor Matyjaszewski jest także zatrudniony w CBMiM PAN. Warto również wspomnieć, iż wybitne osiągnięcia naukowe prof. Matyjaszewskiego, szczególnie w dziedzinie kontrolowanej polimeryzacji rodnikowej, spowodowały, iż jest on jednym z najeczęściej cytowanych chemików na świecie.

Program spotkania obejmował następujące zagadnienia:

1. „Ekologicznie przyjazna polimeryzacja rodnikowa z przeniesieniem atomu (ATRP)”
2. „Mechanizm przeniesienia atomu w ATRP”
3. „Kontrola architektury makrocząsteczek w polimeryzacji rodnikowej: gwiazdy, szczotki, grzebienie, itd.”
4. „Hybrydy: polimer syntetyczny / materiał nieorganiczny - metody otrzymywania i właściwości”

W swoim wykładzie prof. Matyjaszewski przedstawił m.in. najnowsze osiągnięcia dotyczące syntezy i niezwykłych właściwości hybryd organiczno-nieorganicznych oraz polimerów o potencjalnych zastosowaniach biomedycznych, które były otrzymywane metodami kontrolowanej polimeryzacji rodnikowej. Szczególnie interesujące było przedstawienie wyników badań dotyczących optymalizacji procesów polimeryzacji rodnikowych i porównanie ich z wynikami symulacji komputerowych.

Spotkania z cyklu *„Postęp w kontrolowanej polimeryzacji rodnikowej”* cieszą się niesłabnącym powodzeniem – w tegorocznych warsztatach wzięły udział 44 osoby z 9 krajowych ośrodków naukowych: CBMiM PAN w Łodzi, Uniwersytetu Warszawskiego, Politechniki Warszawskiej, Centrum Materiałów Polimerowych i Węglowych PAN w Zabrze, Politechniki Rzeszowskiej, Politechniki Łódzkiej, Politechniki Śląskiej w Gliwicach, Uniwersytetu A. Mickiewicza w Poznaniu oraz Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie.

Julia B. Pretula

Szkola Spektroskopii NMR

11 czerwca 2010 roku w CBMiM PAN odbyło się siódme spotkanie entuzjastów Szkoły Spektroskopii NMR. Organizowane są one corocznie przez prof. Marka Potrzebowskiego w ramach działalności Sekcji Spektroskopii NMR i Oddziału Łódzkiego PTChem.

Bogaty program Szkoły w tym roku oferował pięć interesujących wykładów, a zaproszonymi prelegentami byli: prof. Herbert Thiele (Bruker BioSpin), prof. Waław Kołodziejki (Warszawski Uniwersytet Medyczny), prof. Zofia Gdaniec (Instytut Chemii Bioorganicznej PAN) oraz prof. Stefan Jankowski (Politechnika Łódzka). Jak sama nazwa wskazuje Szkoła NMR organizowana jest głównie z myślą o szkoleniu młodych naukowców, dlatego w tym roku nie zabrakło również studentów z Politechniki Łódzkiej, którzy licznie przybyli w towarzystwie prof. Jankowskiego.

W tegorocznym zjeździe brało udział ponad 80 osób z wielu ośrodków naukowych w całym kraju. Jesteśmy zadowoleni, że Szkoła NMR, również w tym roku, wzbudziła tak duże zainteresowanie.

Katarzyna Nowicka

Sesja Magistrantów i Doktorantów Łódzkiego Środowiska Chemików, 22 czerwca 2010

Z inicjatywy Zarządu Łódzkiego Polskiego Towarzystwa Chemicznego i przy wsparciu organizacyjnym Wydziału Chemicznego Politechniki Łódzkiej, zorganizowano po raz pierwszy wspólną sesję doktorantów i magistrantów łódzkiego środowiska chemików. W poprzednich latach doktoranci wygłaszali komunikaty ustne, a magistranci prezentowali plakaty na oddzielnych sesjach. W tym roku Zarząd Łódzki PTChem zaproponował odbycie takich sesji w ramach wspólnego spotkania. Aby zmieścić wszystko w ciągu jednego dnia zdecydowano, że komunikaty ustne wygłoszą wyłącznie doktoranci wybrani na drodze wewnętrznych klasyfikacji przez macierzyste jednostki. W CBMiM PAN odpowiednia sesja kwalifikacyjna odbyła się 24 maja 2010. Wzięło w niej udział ośmioro doktorantów wytypowanych przez poszczególne zakłady. Swoje prace zaprezentowali wówczas:

- mgr Agnieszka Bodzioch (Zakład Chemii Heteroorganicznej)

Promotor: Prof. dr hab. Piotr Bałczewski

Tytuł pracy: „Nowa metoda syntezy policyklicznych, skondensowanych węglowodorów (hetero)aromatycznych o zastosowaniu w elektronice molekularnej”.

- mgr Monika Dybkowska (Zakład Inżynierii Materiałów Polimerowych)

Promotor: dotąd nie powołany

Tytuł pracy: „Niezwykła budowa i właściwości mikrosfer polistyren/poliglicydol”.

- mgr Kinga Jurczuk (Zakład Fizyki Polimerów)

Promotor: Prof. dr hab. Andrzej Gałęski

Tytuł pracy: „Nanokompozyty polimerowe”.

- mgr Marcin Kowalczyk (Samodzielna Pracownia Struktury Polimerów)

Promotor: Prof. dr hab. Ewa Piórkowska-Gałęska

Tytuł pracy: „Modyfikacja polilaktydu poprzez mieszanie z biodegradowalnymi polimerami”.

- mgr Róża Pęcherzewska (Zakład Chemii Bioorganicznej)

Promotor: Prof. dr hab. Barbara Nawrot

Tytuł pracy: „Poszukiwanie potencjalnych leków przeciwnowotworowych wśród inhibitorów białka FHIT”.

- mgr Marta Socka (Zakład Chemii Polimerów)

Promotor: Prof. dr Andrzej Duda

Tytuł pracy: „Kopolimeryzacja L,L-laktydu z cyklicznymi węglanami w warunkach wyeliminowania transestryfikacji”.

- mgr Anna Szeląg (Zakład Inżynierii Materiałów Polimerowych)

Promotor: Prof. dr hab. Włodzimierz Stańczyk

Tytuł pracy: „Nano kompozyty płaskiego i porowatego krzemu”.

- mgr Katarzyna Trzeciak - Karlikowska (Samodzielna Pracownia Badań Strukturalnych)

Promotor: Prof. dr Marek Potrzebowski

Tytuł pracy: „Struktura i dynamika N-terminalnej sekwencji Dermorfiny. Badania z wykorzystaniem spektroskopii NMR w ciele stałym i rentgenografii.”

Wystąpienia zostały ocenione przez wszystkich obecnych na sesji

samodzielnymi pracownikami naukowymi Centrum (z wyłączeniem promotorów prezentowanych prac doktorskich). Najwyższą ocenę otrzymała mgr Marta Socka i to ona reprezentowała nasze Centrum i wygłosiła komunikat ustny podczas Sesji w PL 22 czerwca 2010. Wypadła bardzo dobrze. Serdecznie gratulujemy!

Do sesji plakatowej magistrantów zgłoszono aż 95 uczestników. Wśród nich znalazło się sześć osób wykonujących prace magisterskie w CBMiM (wszystkie w Zakładzie Chemii Heteroorganicznej).

Były to:

Anna Aftyka

Promotor pracy: prof. dr hab. Józef Drabowicz

Tytuł pracy: „Wykorzystanie 1-[fenylo-(*N*-*a*-fenyloetyloamino)]metylo-2-naftolu w syntezie wybranych połączeń ze stereogenicznym atomem siarki lub fosforu”

Beata Ciepiewska

Promotor pracy: prof. dr hab. Józef Drabowicz

Tytuł pracy: „Pochodne Alkoholi perfluorokumylowych funkcjonalizowanie w pozycji *orto* wybranymi podstawnikami z achiralnym lub stereogenicznym atomem siarki”

Izabela Pietrzak

Promotor pracy: prof. dr hab. Zbigniew H. Kudzin (UŁ) / prof. dr hab. Józef Drabowicz

Tytuł pracy: „Rozdział wybranych związków heteroatomowych na kolumnach z chiralną fazą stacjonarną w układzie HPLC”

Aneta Rzewnicka

Promotor: doc. dr hab. Wanda Halina Midura

Tytuł pracy: „Grupa sulfinylova, jako chiralny pomocnik w asymetrycznej syntezie cyklopropanów o znaczeniu biologicznym”

Aneta Stacherska

Promotor: dr hab. Jarosław Lewkowski (prof. UŁ), opiekun: dr Piotr Łyżwa

Tytuł pracy: „Zastosowanie podwójnej indukcji asymetrycznej w syntezie kwasów aminofosfonowych”

Anna Supeł

Promotor: doc. dr hab. Wanda Halina Midura

Tytuł pracy: „Asymetryczna synteza usztywnionych analogów fosfonoglicyny”

Zaprezentowane plakaty wzięły udział w konkursie na najlepszą prezentację. Oceniane były przez komisję konkursową, którą kierował przewodniczący O.Ł. PTChem., prof. dr hab. Grzegorz Młostoń (UŁ), a w której składzie znalazł się m.in. niżej podpisany. Komisja stwierdziła, że wszystkie plakaty zostały przygotowane bardzo starannie i z dużym zaangażowaniem. Magistranci z widocznym zapałem objaśniali swoje wyniki i wykazywali się znakomitą orientacją w prezentowanej tematyce. Komisja nie miała więc łatwego zadania próbując wytypować laureatów. Nagrody ufundowali: Zarząd Łódzki PTChem, dziekani Wydziałów Chemii UŁ i PŁ oraz dyrektor CBMiM PAN. Nagrodę główną Z.Ł. PTChem otrzymał Rafał Anyszka z PŁ. Wśród wyróżnionych znalazła się magistrantka z naszego Centrum – Aneta Rzewnicka, która otrzymała nagrodę Dyrektora CBMiM PAN. Serdecznie gratulujemy!

Przyszłe Panie Magister

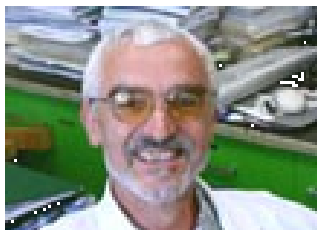
u góry od lewej: Beata Ciepiewska, Aneta Rzewnicka
u dołu od lewej: Anna Supeł, Anna Aftyka

Zarząd Łódzki PTChem zamierza kontynuować organizowanie takich sesji w następnych latach. Zwraca się z prośbą do wszystkich zainteresowanych o przedstawienie uwag i opinii na temat tegorocznej edycji i przyjętej formuły sesji oraz zgłaszanie ewentualnych propozycji na przyszłość.

Piotr Kielbasiński

Wizyta prof. Hieronima Jakubowskiego

W dniach 11-12 maja 2010 r., na zaproszenie profesor Barbary Nawrot, w ramach działalności Komisji Współdziałania Nauk Chemiczno-Biologiczno-Medycznych przy Łódzkim Oddziale PAN przebywał w naszym Instytucie profesor Hieronim Jakubowski (Department of Microbiology & Molecular Genetics, University of Medicine & Dentistry New Jersey).

Prof. Jakubowski 12 maja w sali seminaryjnej Centrum wygłosił wykład pt. *The Mechanism and Consequences of Homocysteine Incorporation into Protein in Humans* oraz odbył szereg rozmów naukowych z pracownikami naszego Instytutu.

Barbara Nawrot

Mini-Sesja „Biophosphates”

W dniu 25 maja 2010 r. odbyła się mini-sesja naukowa poświęcona tematyce biofosforanów, zorganizowana także w ramach działalności Komisji Współdziałania Nauk Chemiczno-Biologiczno-Medycznych przy Łódzkim Oddziale PAN. Gośćmi sesji byli: Profesor Nigel J. Pyne (Strathclyde Institute of Pharmacy and Biomedical Sciences, Glasgow, Scotland, UK), który wygłosił wykład pt. *Targeting Sphingosine-1-Phosphate in Cancer* oraz

Dr Arkadiusz Chworoś, były pracownik CBMiM (doktorat pod kierunkiem profesora Wojciecha J. Steca w roku 2001), obecnie pracujący w USA (Department of Physics, University of California Santa Barbara, Santa Barbara), który wygłosił wykład pt. *Bioapplications of Nucleic Acids in the Fields of Nanotechnology and Biodetection*.

Barbara Nawrot

Wizyta dr Genevieve Pratiel

W dniach 19 maja – 2 czerwca 2010 r., na zaproszenie profesor Barbary Nawrot, w ramach projektu polsko-francuskiego *Polonium* gościła w naszym Centrum dr Genevieve Pratiel (Directeur de Recherche 2e classe CNRS, Toulouse, France). Celem wizyty było przeprowadzenie prac związanych z realizacją wspólnego projektu i ustalenie szczegółów dalszej współpracy.

Barbara Nawrot

14. Sympozjum *Electron Microscopy in Materials Science on Nanostructured Polymers/Nanocomposites*

W dniach 18-19 maja 2010 r. w Halle, Niemcy, na Uniwersytecie im. Martina Lutera, Halle-Wittenberga odbyło się 14. z kolei Sympozjum *Electron Microscopy in Materials Science on Nanostructured Polymers/Nanocomposites*. Dotyczyło ono zjawisk zachodzących w materiałach polimerowych na poziomie nanostruktury, zarówno w polimerach bez domieszek, jak również w mieszaninach i nanokompozytach polimerowych.

Centrum reprezentowane było przez 5 osób: prof. A. Gałęskiego, prof. E. Piórkowską, doc. Z. Bartzakę oraz mgr K. Jurczuk i mgr K. Zapalę. Przedstawiciele Centrum wygłosili, na zaproszenie organizatorów, 2 referaty. Referat prof. Gałęskiego dotyczył mechanizmu deformacji kryształów polietylenu, natomiast tematyka referatu prof. E. Piórkowskiej była związana z krystalizacją nanokompozytów polipropylenu z montmoryllonitem. Ponadto zostały przedstawione 3 postery. Jeden z nich, przedstawiony przez mgr Kingę Zapalę (K. Zapala, E. Piórkowska, E. Baer, A. Hiltner: *Crystallization in polypropylene droplets under high pressure*), zdobył pierwszą nagrodę za prezentację w formie posteru. Nagrodą, ufundowaną przez Carl Hanser Verlag Munchen, jest roczna subskrypcja *Kunststoffe International*.

Wręczenie dyplomu mgr Kindze Zapalę

Ewa Piórkowska

IV Kopernikańskie Seminarium Doktoranckie

W dniach 17-19 czerwca 2010 r. w gmachu Wydziału Chemii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu odbyło się IV Kopernikańskie Seminarium Doktoranckie organizowane przez Wydział Chemii UMK i OT PTChem. Spotkanie miało na celu prezentację częściowych wyników prac doktorskich, wymianę myśli i problemów badawczych oraz nawiązanie kontaktów osobistych pomiędzy doktorantami reprezentującymi Uczelnie Wyższe z całej Polski. Seminarium rozpoczęło się wykładem zaproszonego gościa prof. dr hab. inż. J. Lewińskiego reprezentującego Zakład Katalizy i Chemii Metaloorganicznej Politechniki Warszawskiej. Prezentowane wyniki badań w formie komunikatów ustnych bądź posterów obejmowały zagadnienia z pogranicza biologii, chemii, fizyki, farmacji i medycyny. Wśród nagrodzonych doktorantów znalazła się mgr Katarzyna Nowicka z Samodzielnej Pracowni Badań Strukturalnych, która zdobyła II miejsce w kategorii najlepszy komunikat „Oddziaływania gość-gospodarz w makrocyclicznych układach heteroorganicznych”.

W programie oprócz sesji naukowych i pokazów chemicznych przygotowanych przez Centrum Chemii w Małej Skali organizatorzy zaoferowali wiele atrakcyjnych imprez towarzyszących: zwiedzanie toruńskiej starówki, wieczorek taneczny, ognisko integracyjne na Barbarce i wycieczkę do obserwatorium astronomicznego w Piwnicach koło Torunia. Seminarium zakończyło się rozdaniem nagród i uroczystym obiadem, podczas którego organizatorzy i uczestnicy podkreślali konieczność kolejnych spotkań.

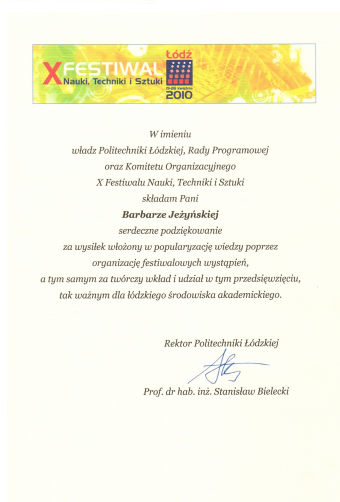

Od lewej: Paweł Hrynczyszyn, Katarzyna Trzeciak-Karlikowska, Adrian Zajac, Katarzyna Nowicka, Hassan Kassassir

Katarzyna Trzeciak-Karlikowska

Wyróżnienie dla osób zaangażowanych w organizację X Festiwalu Nauki, Techniki i Sztuki

Z przyjemnością chciałbym Państwa poinformować o wyróżnieniu naszych pracowników przez władze Politechniki Łódzkiej, Rady Programowej oraz Komitetu Organizacyjnego X Festiwalu Nauki, Techniki i Sztuki, który odbył się w Łodzi w dniach 19 – 26.04.2010.

Centrum Badań Molekularnych i Makromolekularnych we współpracy z Politechniką Łódzką aktywnie uczestniczyło w organizacji wykładów popularyzujących wiedzę naukową na terenie Centrum Kształcenia Międzynarodowego P. Ł. Zarówno wykład dr hab. Teresy Basińskiej pt. „Tradycyjne leki roślinne i trucizny z daleka i blisko”, jak i wykład dr hab. Melanii Bednarek pt. „Zapachy i feromony”, cieszyły się dużym zainteresowaniem wśród uczestników Festiwalu. Za organizację festiwalowych wystąpień oraz za współpracę z Politechniką Łódzką odpowiedzialna była dr Barbara Jeżyńska.

Marek Potrzebowski

Obrona pracy doktorskiej mgr. Łukasza Pęczka

16 czerwca 2010 roku odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgr. Łukasza Pęczka

pt. „Analiza poziomu ekspresji genów FHIT i SSTR3 w błonie śluzowej żołądka w zależności od wybranych czynników ryzyka onkogenezy”,

której promotorem jest prof. Barbara Nawrot.

Recenzenci: Prof. dr hab. Małgorzata Czyż
Zakład Biologii Molekularnej Nowotworów, Uniwersytet Medyczny w Łodzi
Prof. dr hab. Wojciech Markiewicz
Instytut Chemii Bioorganicznej PAN w Poznaniu

Komisja ds. Przewodów Doktorskich pozytywnie oceniła obronę i zwróciła się do Rady Naukowej o nadanie Panu Łukaszowi Pęczkowi stopnia doktora. Gratulujemy!

Piknik 2010

W dniu 25 czerwca 2010 roku odbył się kolejny już piknik pracowników CBMiM PAN w Malince koło Zgierza. Jak co roku celem naszego spotkania była integracja międzyzakładowa i międzypokoleniowa. Impreza odbyła się dzięki inicjatywie KZ NSZZ „Solidarność” w porozumieniu z Dyrekcją Centrum. Było to już trzecie spotkanie tego typu i jak co roku cieszyły się dużym zainteresowaniem. Niesprzyjające warunki pogodowe nie przeszkodziły „zaprawionym w bojach” uczestnikom w dobrej zabawie i miłym spędzaniu wspólnego czasu.

Adrian Zając

Klub Żeglarski informuje

20 czerwca odbyło się wodowanie naszego jachtu na Zalewie Sulejowskim w miejscowości Barkowice Mokre (Port na Cyplu). Wszystkich zainteresowanych pływaniem po Zalewie Sulejowskim zapraszamy do naszego Klubu. Przypominamy, że miesięczna składka wynosi 10 zł. Składki płacimy tylko w okresie, gdy łódka jest na wodzie, co pokrywa opłaty portowe i transport. Nie przewidujemy żadnych dodatkowych opłat dla członków Klubu za korzystanie z łódki. Każdy członek Klubu ma prawo wypożyczyć jacht pod warunkiem, że umie go prowadzić lub w jego załodze będzie osoba, która taką umiejętność posiada. Obecnie, po zmianie przepisów, do prowadzenia naszego jachtu nie jest wymagany patent żeglarski.

Kontakt:

Mariusz Gadzinowski, tel. 235,
Marta Socka, tel 219,
Marek Stasiak, tel. 223.

Mariusz Gadzinowski